

CUPRINS

Cuvânt înainte	.....	8
Articolul 1	Statul Român	12
Articolul 2	Suveranitatea	14
Articolul 3	Teritoriul	16
Articolul 4	Unitatea poporului și egalitatea între cetățeni	18
Articolul 5 + 19	Cetățenia	20
Articolul 6	Dreptul la identitate	22
Articolul 7 + 17	Românii din străinătate	24
Articolul 8 + 9 + 40	Partidele și asocierea	26
Articolul 10 + 11	Relații internaționale	28
Articolul 12	Simboluri naționale	30
Articolul 13	Limba oficială	32
Articolul 14	Capitala	34
Articolul 15 + 57	Universalitatea drepturilor	36
Articolul 16	Egalitatea în drepturi	38
Articolul 18	Cetățenii străini și apatrizii	40
Articolul 20	Tratatele internaționale privind drepturile omului	42
Articolul 21	Accesul liber la justiție	44
Articolul 22	Dreptul la viață și la integritate fizică și psihică	46
Articolul 23	Libertatea individuală	48

Articolul 24	Dreptul la apărare	50
Articolul 25	Libera circulație	52
Articolul 26	Viața intimă, familială și privată	54
Articolul 27	Inviolabilitatea domiciliului	56
Articolul 28	Secretul corespondenței	58
Articolul 29	Libertatea conștiinței	60
Articolul 30 + 39	Libertatea de exprimare și de întrunire	62
Articolul 31	Dreptul la informație	64
Articolul 32	Dreptul la învățătură	66
Articolul 33	Accesul la cultură	68
Articolul 34	Dreptul la ocrotirea sănătății	70
Articolul 35	Dreptul la mediu sănătos	72
Articolul 36 + 37	Dreptul de vot și Dreptul de a fi ales	74
Articolul 38	Dreptul de a fi ales în Parlamentul European	76
Articolul 41	Munca și protecția socială a muncii	78
Articolul 43	Dreptul la grevă	80
Articolul 44	Dreptul de proprietate privată	82
Articolul 45	Libertatea economică	84
Articolul 48	Familia	86
Articolul 49	Protecția copiilor și a tinerilor	88
Articolul 50	Protecția persoanelor cu handicap	90
Articolul 51	Dreptul de petiționare	92
Articolul 52	Dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică	94
Articolul 53	Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți	96
Articolul 54	Fidelitatea față de țară	98
Articolul 55	Apărarea țării	100
Articolul 56	Contribuții financiare	102
Articolul 58 + 59 + 60	Avocatul Poporului	104
Articolul 61	Parlamentul – Rolul și structura	106

Art.1

„Statul român”

România este stat național, suveran și independent, unitar și indivizibil. Forma de guvernământ a statului român este republica.
România este stat de drept, democratic și social, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile cetățenilor, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sunt garantate.

*„România este patria noastră și a tuturor românilor.
E România celor de demult și a celor de mai apoi.
E patria celor dispăruți și a celor ce va să vie.”*

Barbu Ștefănescu Delavrancea

*„Școala va fi școală când omul va fi om și
statul va fi stat.”*

Mihai Eminescu

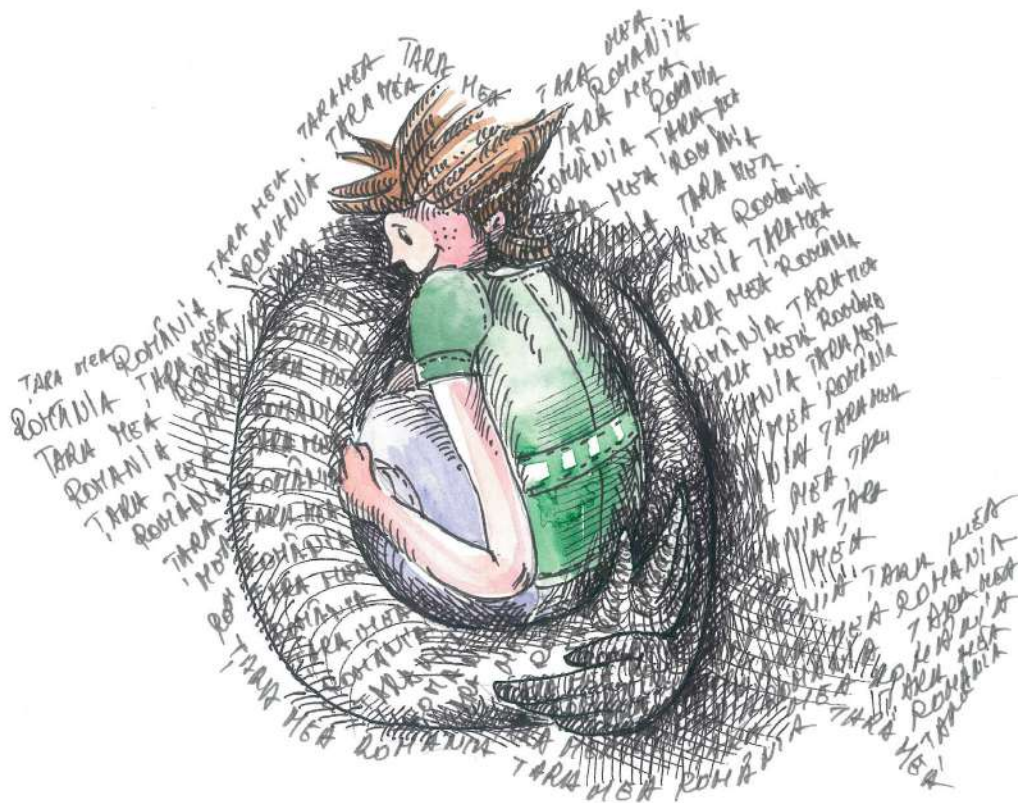

Statul este o formă evoluată de organizare și funcționare a unui popor, în care deciziile sunt luate de un ansamblu de instituții politice - Președinte, Parlament, Guvern și alte organe ale administrației publice, instanțe judecătorești - în numele poporului și în interesul său. Toate aceste instituții sunt separate una de alta, dar colaborează strâns între ele pentru instituirea și apărarea unei ordini juridice care să protejeze în mod egal pe fiecare cetățean al țării.

Republica reprezintă o formă de guvernământ în care șeful statului se numește președinte și este ales direct de către popor ori de către parlament, pentru un mandat a cărui durată poate fi de 4 sau 5 ani.

Caracterul național al statului român reflectă o realitate istorică și anume faptul că românii au fost și sunt preponderent majoritari în ansamblul populației. Spre deosebire de statul federal (ansamblu de formațiuni statale autonome), statul român are o organizare administrativ-teritorială unică și o singură ordine de drept, ceea ce îi conferă trăsăturile unui stat unitar. Suveranitatea și independența statului înseamnă că România decide politica sa internă și externă fără amestecul altui stat și că nu este supusă nici unei puteri străine.

România este astăzi un stat de drept (nimeni nu este mai presus de lege), o republică democratică și socială, în care oamenii își pot trăi viața în demnitate și pace, liberi să își decidă viitorul așa cum doresc.

Art.2

„Suveranitatea”

Suveranitatea națională aparține poporului român, care o exercită prin organele sale reprezentative, constituite prin alegeri libere, periodice și corecte, precum și prin referendum.

„Unde-s mulți, puterea crește.”

Proverb românesc

„Suveranitatea poporului este inalienabilă.”

Napoleon Bonaparte

*„Conceptul de suveranitate națională a fost
un principiu imuabil, într-adevăr sacru,
al relațiilor internaționale.”*

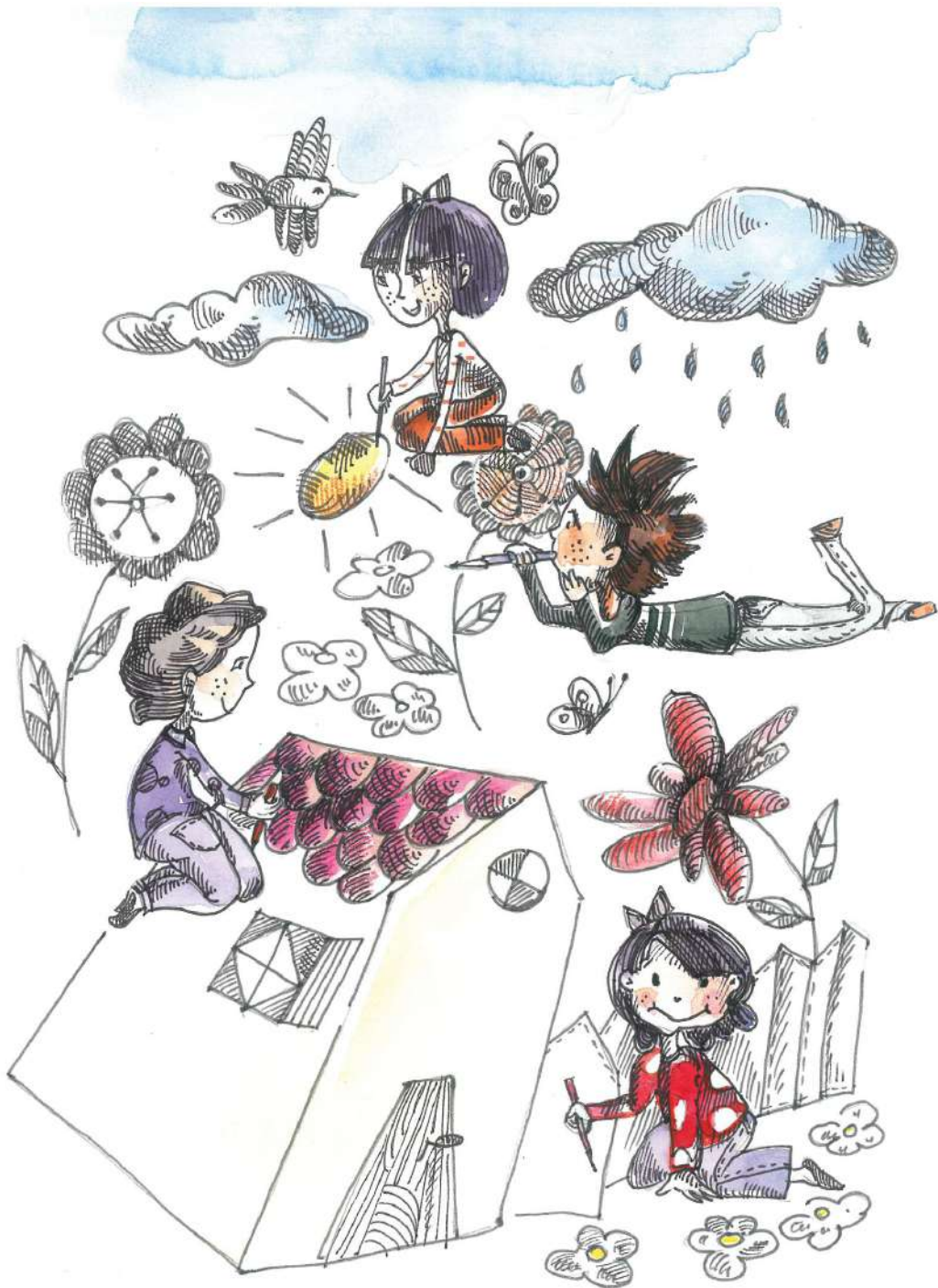
Maurice Strong

Pentru organizarea și funcționarea unei societăți s-au creat instituții care sunt conduse de reprezentanții poporului, aleși prin vot.

Suveranitatea națională înseamnă că noi, cetățenii României, decidem ce se întâmplă în țară și nimeni din afara României nu ne poate opri să ne conducem după voința noastră, respectând, în același timp, acordurile și tratatele internaționale la care România este parte.

Suveranitatea se exercită exclusiv în interesul și beneficiul poporului, ceea ce înseamnă că niciun grup și nicio persoană nu pot exercita suveranitatea în nume propriu.

Art.3

„Teritoriul”

Teritoriul României este inalienabil. Teritoriul este organizat, sub aspect administrativ, în comune, orașe și județe.

*„Carpații sunt inima țării.
Ca să ne iubim țara, trebuie să-i cunoaștem inima.”*

Dumitru Almaș

*„Țara nu este un simplu teritoriu; teritoriul anume
este doar temelia lui.*

*Țara este ideea care se ridică pe această fundație;
este sentimentul iubirii, sentimentul părtășiei
care îi leagă pe toți fiii aceluși teritoriu.”*

Giuseppe Mazzini

Un stat este format din teritoriu, popor și puterea suverană a poporului. Suprafața țării, subsolul, apele și aerul de deasupra acestora formează teritoriul României, delimitat de teritoriile altor state prin frontiere (granițe), stabilite de Parlamentul țării prin lege organică, cu respectarea normelor și principiilor dreptului internațional. Asupra întregului teritoriu național, statul român exercită o suveranitate deplină, fiind exclusă intervenția sau amestecul altui stat.

Teritoriul este inalienabil, adică nu poate fi înstrăinat altui stat. Din punct de vedere administrativ, teritoriul național poate fi împărțit în comune, orașe și județe. Orașele mai dezvoltate din punct de vedere economic și cu o populație mai mare pot fi declarate municipii, unele dintre acestea fiind chiar reședințe ale județului.

Constituția pentru copii și tineri... de toate vârstele

Art.4

„Unitatea poporului și egalitatea între cetățeni”

Statul are ca fundament unitatea poporului român și solidaritatea cetățenilor săi. România este patria comună și indivizibilă a tuturor cetățenilor săi, fără vreo deosebire.

„Faceți ca binele fiecăruia să fie atât de strâns legat de binele general încât nici un cetățean să nu poată dăuna societății, fără să-și dăuneze lui însuși.”

Denis Diderot

„Orice om trebuie, în calitatea sa de cetățean, să contribuie din toate puterile la fericirea compatrioților săi.”

Claude Adrien Helvétius

„Nesiguranța, greutățile vieții, temerea vagă de nefericiri neprevăzute îndeamnă pe oameni să se apropie cât mai mult între ei, să se așeze umăr la umăr, ca astfel să fie mai tari și mai pregătiți în lupta pentru existență.”

Alexandru Vlahuță

Asemenea unei familii, un popor trebuie să fie strâns unit pentru a fi puternic și a trăi în pace și armonie. Puterea statului se întemeiază pe voința comună a cetățenilor săi de a trăi împreună într-un singur stat. Unitatea poporului, ca fundament al statului român, este cel mai bine exprimată în Unirea din anul 1918 când românii și-au manifestat voința suverană de a se uni pentru totdeauna într-o singură țară.

Unitatea și solidaritatea unui popor sunt posibile dacă cetățenii se înțeleg și se sprijină unii pe alții, fără a ține seama de deosebirile de rasă, naționalitate, de origine etnică, de limbă, religie, de sex, de opinie sau de apartenență politică, de avere sau de origine socială.

În România funcționează Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării¹ cu rol de garant al aplicării principiului nediscriminării.

Pentru întărirea solidarității între cetățeni, statul desfășoară programe de asistență socială pentru persoanele și familiile cu venituri mici, acordă indemnizații² pentru creșterea copilului și alte forme de sprijin.

---

¹ Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea discriminării.

² Legea asistenței sociale nr. 292/2011.

Art.5+19

„Cetățenia”

Cetățenia română se dobândește, se păstrează sau se pierde în condițiile legii.
Cetățenia română nu poate fi retrasă aceluia care a dobândit-o prin naștere.
Cetățenii români nu pot fi extrădați din țară decât în baza convențiilor internaționale la care România este parte, în condițiile legii și pe bază de reciprocitate.

„Omul cu rude nu pierde.”

Proverb românesc

„Aparții patriei tale, cum aparții mamei tale.”

Proverb armean

„Omul fără patrie este ca privighetoarea fără grădină.”

Proverb persan

Așa cum părinții au o legătură specială, de suflet, cu propriul copil, tot astfel statul îi consideră pe cei născuți din părinți români, cetățeni români.

Cetățenia¹ română este legătura și apartenența unei persoane la statul român. Prin această legătură, atât cetățeanul, cât și statul, au împreună drepturi și obligații reciproce.

Cetățenia română poate fi dobândită la cerere și de către cetățeni străini sau apatrizi (persoane fără cetățenie), în condițiile legii, atunci când se creează o legătură statornică și de atașament față de valorile poporului român.

Extrădarea² este procesul prin care, la cererea unui stat străin, persoanele aflate pe teritoriul României și care sunt cercetate sau judecate pentru săvârșirea unei infracțiuni ori sunt căutate în vederea executării unei pedepse dispuse de o instanță penală din statul solicitant, sunt arestate în baza unor proceduri judiciare românești și ulterior predate autorităților străine competente.

Extrădarea contribuie la păstrarea unei ordini juridice internaționale și la sancționarea celor care săvârșesc infracțiuni, indiferent unde se află.

Un cetățean român poate fi extrădat prin hotărârea unei instanțe de judecată și numai dacă legislația statului solicitant permite reciprocitatea extrădării.

¹ Legea cetățeniei române nr. 21/1991.

² Legea nr. 302/2004 privind cooperarea judiciară internațională în materie penală.

Art.6

„Dreptul la identitate”

Statul recunoaște și garantează persoanelor aparținând minorităților naționale dreptul la păstrarea, la dezvoltarea și la exprimarea identității lor etnice, culturale, lingvistice și religioase.

„Poporul român a avut și are vocația conviețuirii pașnice cu numeroase minorități etnice și religioase, iar contribuția acestor minorități la patrimoniul comun al identității naționale românești este o realitate istorică și o bogăție culturală.”

Daniel

Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române

„Raza de soare care te încălzește pe tine nu-ți este împruținată dacă se mai încălzește la ea și vecinul tău.”

Alexandru Vlahuță

„În republici, marele pericol este ca majoritatea să nu respecte suficient drepturile minorității.”

James Madison

Toți oamenii sunt egali în România, indiferent cum arată, ce credință religioasă au, cum gândesc, ori ce limbă vorbesc.

Alături de populația românească majoritară, pe teritoriul României trăiesc cetățeni români aparținând unor minorități naționale, cărora statul le asigură măsuri pentru a-și proteja și dezvolta propria identitate etnică, culturală, lingvistică și religioasă. Măsurile de sprijin acordate unei minorități naționale nu trebuie să defavorizeze majoritatea sau alte minorități naționale.

În Parlament sunt reprezentate 19 minorități naționale.